

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2025
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język włoski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony Poziom dwujęzyczny
<i>Termin egzaminu:</i>	7 maja 2025 r. – poziom podstawowy 21 maja 2025 r. – poziom rozszerzony poziom dwujęzyczny
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	19 września 2025 r.

Sprawozdanie zostało opracowane przez Centralną Komisję Egzaminacyjną we współpracy z okręgowymi komisjami egzaminacyjnymi.

Centralna Komisja Egzaminacyjna

ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 536 65 00

www.cke.gov.pl sekretariat@cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie)

ul. Na Stoku 49, 80-874 Gdańsk
tel. 58 320 55 90

www.oke.gda.pl komisja@oke.gda.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie (województwo śląskie)

ul. Adama Mickiewicza 4, 43-600 Jaworzno
tel. 32 784 16 00

www.oke.jaworzno.pl sekretariat@oke.jaworzno.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie (województwa: lubelskie, małopolskie, podkarpackie)

os. Szkolne 37, 31-978 Kraków
tel. 12 683 21 01

www.oke.krakow.pl oke@oke.krakow.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży (województwa: podlaskie, warmińsko-mazurskie)

Al. Legionów 9, 18-400 Łomża
tel. 86 473 71 20

www.oke.lomza.pl sekretariat@oke.lomza.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi (województwa: łódzkie, świętokrzyskie)

ul. Ksawerego Praussa 4, 94-203 Łódź
tel. 42 664 80 50

lodz.oke.gov.pl sekretariat@lodz.oke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu (województwa: lubuskie, wielkopolskie, zachodniopomorskie)

ul. Gronowa 22, 61-655 Poznań
tel. 61 854 01 60

www.oke.poznan.pl sekretariat@oke.poznan.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie (województwo mazowieckie)

ul. Józefa Bema 87, 01-233 Warszawa
tel. 22 457 03 35

www.oke.waw.pl info@oke.waw.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu (województwa: dolnośląskie, opolskie)

ul. Tadeusza Zielińskiego 57, 53-533 Wrocław
tel. 71 785 18 94

www.oke.wroc.pl sekretariat@oke.wroc.pl

Język włoski

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2024/2025 egzamin maturalny z języka włoskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań podstawy programowej określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka włoskiego na poziomie podstawowym składał się z 34 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie), 14 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi oraz 1 zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (16 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (7 zadań zamkniętych i 6 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 1 zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte i otwarte oraz 12 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		6
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	5
	z techników	1
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół publicznych	6
	ze szkół niepublicznych	0
	kobiety	4
	mężczyźni	2
	bez dysleksji rozwojowej	5
	z dysleksją rozwojową	1

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

TABELA 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
	obywatele Ukrainy ²	0
Ogółem		0

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			7 maja 2025 r.
Czas trwania egzaminu			120 minut
Liczba szkół			6
Liczba zespołów egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów*			-
Liczba egzaminatorów-weryfikatorów*			-
Liczba obserwatorów ³ (§ 8 ust. 1)			-
Liczba unieważnień ⁴	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ⁴ (art. 44zzz)			-

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

² Zdający – obywatele Ukrainy przystąpili do egzaminu maturalnego na podstawie § 3c ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2094 z późn. zm.).

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 4.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	6	–	–	–	–	–	–	–
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	5	–	–	–	–	–	–	–
z techników	1	–	–	–	–	–	–	–
z branżowych szkół II stopnia	0	–	–	–	–	–	–	–
z Ukrainy	0	–	–	–	–	–	–	–
bez dysleksji rozwojowej	5	–	–	–	–	–	–	–
z dysleksją rozwojową	1	–	–	–	–	–	–	–

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2024/2025 egzamin maturalny z języka włoskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań podstawy programowej określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 31 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 17 zadań otwartych, w tym 16 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (14 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (6 zadań zamkniętych i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 2 zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		19
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	16
	z techników	3
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	2
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	9
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	8
	ze szkół publicznych	18
	ze szkół niepublicznych	1
	kobiety	14
	mężczyźni	5
	obywatele Ukrainy ²	0

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

² Zdający – obywatele Ukrainy przystąpili do egzaminu maturalnego na podstawie § 3c ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2094 z późn. zm.).

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
Ogółem		0

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu			21 maja 2025 r.
Czas trwania egzaminu			150 minut
Liczba szkół			13
Liczba zespołów egzaminatorów*			
Liczba egzaminatorów*			
Liczba egzaminatorów-weryfikatorów*			
Liczba obserwatorów ³ (§ 8 ust. 1)			
Liczba unieważnień ⁴	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	
	art. 44zzv ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	
Liczba wglądów ⁴ (art. 44zzz)			

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302, z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 9.

Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	19	–	–	–	–	–	–
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	16	–	–	–	–	–	–
z techników	3	–	–	–	–	–	–
z branżowych szkół II stopnia	0	–	–	–	–	–	–

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Komentarz

Poziom podstawowy

Średni wynik uzyskany przez maturzystów przystępujących do egzaminu z języka włoskiego na poziomie podstawowym wyniósł 73% punktów. Zdający osiągnęli najwyższy wynik w zadaniach sprawdzających rozumienie ze słuchu – 80%. Dobrze poradzi sobie również z zadaniami sprawdzającymi rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 74%). Niższy był wynik w obszarze tworzenia wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 71%). Najniższe wyniki tegoroczni maturzyści uzyskali za zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 65%).

W części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu zdający otrzymali średnio 85% punktów za rozwiązanie zadań zamkniętych, natomiast średni wynik za zadanie otwarte, które pojawiło się w arkuszu egzaminacyjnym po raz pierwszy, wyniósł 65%.

Zdający nie mieli większych trudności z rozwiązaniem zadań zamkniętych 1.1.–1.5. oraz 2.1. i 2.6., które sprawdzały umiejętność ogólnego rozumienia tekstu słuchanego (średni wynik – 87%).

Najwyższe wyniki maturzyści osiągnęli za rozwiązanie zadania 1. (średni wynik – 92%), które oparte było na pięciu tekstach związanych z ubraniami. Zdający nie mieli problemów z określeniem intencji nadawcy wypowiedzi w zadaniu 1.1. Jak słusznie stwierdziło 96% zdających, narrator pierwszego tekstu doradza słuchaczom wybór odpowiednich ubrań na upalne dni (odpowiedź **C.**). Maturzyści bez większych trudności określili też główną myśl wypowiedzi w zadaniach 1.2. (odpowiedź **B.** *La persona che parla presenta le sue competenze.*) oraz 1.5. (odpowiedź **F.** *La persona che parla descrive vestiti giusti da indossare a un evento speciale.*). W tych dwóch zadaniach abiturienti uzyskali wysoki wynik (93% poprawnych odpowiedzi). Niższy wynik osiągnęli za zadanie 1.3., które sprawdzało umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. 88% zdających słusznie uznało, że narratorem trzeciego tekstu jest niezadowolony klient sklepu z ubraniami, reklamujący zakupiony towar (odpowiedź **A.**).

Zadanie 2.1. wymagało określenia intencji nadawcy tekstu. Poprawną odpowiedź **C.** (*La persona che parla suggerisce di non lasciare il cellulare senza controllo.*) wskazało 85% zdających. Narrator opowiada historię ojca, któremu dziecko przeszkadzało w oglądaniu meczu piłkarskiego w telewizji. Żeby zająć czymś syna, nierozważny tata dał mu do ręki swój telefon komórkowy. W konsekwencji dziecko zrobiło zakupy w internecie, wydając ponad 500 euro na pizzę. Również zadanie 2.6., sprawdzające umiejętność określania kontekstu wypowiedzi, okazało się dla tegorocznych maturzystów łatwe. 83% zdających zrozumiało, że Sofia zwraca się z apelem o aktywność społeczną do swoich rówieśników, i zaznaczyło odpowiedź **A.** (*Con il suo messaggio Sofia si rivolge ai ragazzi della sua età.*).

Tegoroczni maturzyści nie mieli także większych trudności z rozwiązaniem zadań 2.2.–2.5., które sprawdzały umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji, średni wynik wyniósł 77% (od 61% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 2.4. do 85% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 2.3.). Przyjrzyjmy się obu tym zadaniom, najłatwiejszemu oraz najtrudniejszemu, opartym na tekście o nietypowej drużynie.

Tekst 3. (do zadań 2.3. i 2.4.)**2.3. Gli sposi Erica e Giacomo hanno scelto come damigella d'onore***

- ☒ A. un animale domestico.
- ☐ B. una giovane parente.
- ☐ C. una loro amica.

* la damigella d'onore – druhna na ślubie

2.4. Quale informazione si trova nel testo?

- ☐ A. I genitori hanno convinto gli sposi a organizzare la cerimonia nei giardini botanici.
- ☒ B. La futura damigella d'onore era presente al primo incontro degli sposi.
- ☐ C. La cerimonia del matrimonio è durata quindici minuti.

Transkrypcja:**Tre**

La damigella d'onore è una ragazza che durante la cerimonia di matrimonio porta gli anelli agli sposi. In genere è una loro cara amica o una giovane sorella o cugina. Invece Erica e Giacomo per le loro nozze hanno scelto Tina, la tartaruga di famiglia. Tutti e due gli sposi sono veterinari. Si sono conosciuti cinque anni fa salvando proprio quella tartaruga. Proprio per questo motivo Tina ha portato gli anelli durante la cerimonia nei giardini botanici. Ma come hanno fatto gli sposi a convincere la tartaruga a camminare verso di loro? È stato facile! Hanno messo sul viale delle fragole che la tartaruga adora mangiare. All'inizio i genitori degli sposi erano poco convinti di quest'idea. Invece è andato tutto bene, solo che Tina ci ha messo quindici minuti per portare a termine il suo compito.

Zdający dobrze poradzi sobie z zadaniem 2.3. Na podstawie tekstu o pewnym ślubie spośród trzech podanych opcji należało wskazać druhnę. Poprawne rozwiązanie (odpowiedź **A.**) wskazała zdecydowana większość zdających. Zrozumieli oni, że para młoda zdecydowała, by w uroczystości w roli druhny uczestniczył żółw. Państwo młodzi rozłożyli wzdłuż ścieżki truskawki, które żółw chętnie jada, by w ten sposób przekonać zwierzątko, aby szło w ich stronę i przyniosło im obrączki. Na prawidłową odpowiedź naprowadzały też takie wyrażenia, jak *gli sposi sono veterinari* czy *salvando proprio quella tartaruga*.

Największym wyzwaniem dla zdających okazało się zadanie 2.4., które wymagało stwierdzenia, która z informacji podanych w opcjach odpowiedzi znajduje się w tekście. Poprawną odpowiedź **B.** wybrało 61% zdających. Wskazówką do prawidłowego rozwiązania tego przykładu były zdania: *Tutti e due gli sposi sono veterinari. Si sono conosciuti cinque anni fa salvando proprio quella tartaruga*. Atrakcyjny w tym zadaniu okazał się dystraktor A. Maturzyści, którzy zaznaczyli tę odpowiedź, prawdopodobnie skoncentrowali się wyłącznie na pojedynczych wyrazach bądź wyrażeniach takich jak: *i genitori degli sposi, la cerimonia nei giardini botanici, convinti*, które pojawiają się zarówno w nagraniu, jak i w dystraktorze, nie zwrócili jednak uwagi na kontekst, w jakim te wyrazy występują.

Zadanie 3. było zadaniem otwartym i przysporzyło zdającym więcej problemów. Średni wynik uzyskany za rozwiązanie tego zadania wyniósł 65% punktów. Wszystkie cztery jednostki

sprawdzały umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Zdający mieli uzupełnić luki w podanych zdaniach zgodnie z treścią wysłuchanego wywiadu ze stewardessą, która dzieli się ze słuchaczami ciekawostkami ze swojego życia zawodowego.

Najlepiej zdający poradzili sobie z uzupełnieniem luki 3.3. (*Un'assistente di volo deve presentarsi al lavoro in un'uniforme e portare sempre orologio*). Poprawnie uzupełniło tę lukę 71% maturzystów. Zrozumieli oni, że personel pokładowy musi zawsze nosić zegarek na wypadek sytuacji awaryjnej, podczas gdy inna biżuteria (*gioielli, un paio di orecchini piccoli, due anelli*) powinna być ograniczona do minimum.

Większym wyzwaniem okazała się luka 3.1. Z jej uzupełnieniem poradziło sobie 57% zdających.

3.1. Alessandra, da bambina aveva paura degli aerei.

Fragment transkrypcji:

Donna: Quando ero piccola abitavamo in una zona vicino all'aeroporto. Mi spaventavano gli aerei che volavano sopra la nostra casa perché erano troppo grandi e rumorosi. Così ho preso l'aereo per la prima volta solo durante gli studi all'università. Con mia sorpresa quel volo mi è piaciuto molto. È stato allora che ho deciso di diventare assistente di volo.

Stewardessa w nagraniu opisuje swoje dzieciństwo. Wspomina, że przerażały ją latające nad jej domem samoloty, i w związku z tym po raz pierwszy zdecydowała się na podróż tym środkiem transportu dopiero w czasach studenckich. Aby prawidłowo uzupełnić lukę, należało zwrócić uwagę na wyrażenie *Mi spaventavano gli aerei*. Być może część zdających, która nie otrzymała punktu w tym zadaniu, nie знаła znaczenia czasownika *spaventare* bądź nie poradziła sobie z przekształceniem informacji usłyszanej w nagraniu i z użyciem struktury, która w sposób logiczny i gramatyczny łączyłaby się z fragmentami tekstu otaczającymi lukę. Warto pamiętać, że zadanie otwarte daje możliwość uzupełnienia luki na wiele sposobów. W tym przypadku akceptowane były różne wyrażenia odnoszące się do lęku przed samolotami, np. *aveva tantissima paura, si spaventava, era spaventata, le veniva paura all'idea*. Powyższe przykłady pokazują, że zdający mógł użyć różnych czasowników i struktur dla wyrażenia tej myśli. Należy podkreślić, że uznawane były także takie odpowiedzi, w których zdający popełniali drobne błędy gramatyczne, o ile nie zakłócały one komunikacji, a odpowiedź była zgodna z wysłuchanym tekstem, np. *aveva molto paura, ha paura* czy *aveva la paura*.

Średni wynik w części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych wyniósł 74%. Za zadania zamknięte w tym obszarze zdający otrzymali średnio 82% punktów, natomiast średni wynik za zadania otwarte wyniósł 54%.

W zadaniach zamkniętych zdający uzyskali wyższe wyniki w zadaniach sprawdzających ogólne rozumienie tekstu (zadania 4.1.–4.4., 5.2. oraz 6.5. – średni wynik – 84%). W zadaniach sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 5.3. oraz 6.1.–6.4.) średni wynik wyniósł 78%.

Maturzyści dobrze poradzili sobie z określaniem głównej myśli poszczególnych części tekstu. Średni wynik za zadanie 4. wyniósł 85%. Wyniki uzyskane w poszczególnych zadaniach były

zróznicowane i wahały się od 82% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 4.2. do 91% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 4.1.

Przyjrzyjmy się zadaniu 4.2.

- A. STUDIA CON ATTENZIONE LE MAPPE!**
- B. DECIDI IN CHE MODO VUOI SPOSTARTI!**
- C. STABILISCI LA DURATA DELLA TUA GITA!**
- D. SEGNA IL PUNTO DI PARTENZA E DI ARRIVO!**
- E. CONTROLLA LE CONDIZIONI METEOROLOGICHE!**
- F. PORTA CON TE L'ABBIGLIAMENTO ADATTO AL TEMPO!**

A PIEDI O IN BICI?

4.2.

A

Non importa se abbiamo scelto una passeggiata o la bici, ora dobbiamo pensare al percorso che vogliamo fare. Possiamo servirci delle applicazioni che segnano le strade più brevi, ma non è sufficiente. È bene sapere se il percorso è comodo e sicuro oppure difficile e pericoloso. Troveremo le informazioni necessarie anche sulle cartine tradizionali, basta leggerle esaminando ogni dettaglio. In molte ci sono diverse indicazioni e consigli su salite, punti panoramici e sentieri da seguire.

Autor tekstu doradza czytelnikom, jak zaplanować pieszą lub rowerową wycieczkę. Z drugiego fragmentu dowiadujemy się, że – niezależnie od wybranego sposobu przemieszczania się – powinniśmy dobrze przestudiować mapy. Zarówno aplikacja telefoniczna, jak i tradycyjna papierowa mapa wskażą osobom, które je uważnie czytają, długość trasy, punkty widokowe czy stopień trudności drogi. Maturzyści, którzy właściwie zinterpretowali ten fragment tekstu, zaznaczyli prawidłową odpowiedź **A**. Jednakże dla części zdających atrakcyjny okazał się dystraktor C. Prawdopodobnie skoncentrowali się wyłącznie na występującym w zadaniu zwrocie *[le applicazioni] segnano le strade più brevi*, i w konsekwencji cały fragment tekstu odnieśli do konieczności wyznaczenia czasu trwania wyprawy.

Maturzyści osiągnęli wysokie wyniki w zadaniu 5.2. sprawdzającym umiejętność określania kontekstu wypowiedzi. To zadanie zostało poprawnie rozwiązane przez 85% zdających, którzy słusznie uznali, że autorem tekstu **C**. jest właściciel restauracji. Zadanie 6.5., sprawdzające umiejętność określania głównej myśli tekstu, także okazało się łatwe. Spośród czterech podanych propozycji maturzyści mieli wybrać tę, która wskazywała tematykę tekstu. Prawidłową odpowiedź **D**. (*il periodo dell'adolescenza di un ragazzo*) wskazało 80% zdających. Zrozumieli oni, że prezentowany tekst opisuje ważne momenty w życiu nastolatka.

W tej części arkusza pojawiło się też zadanie sprawdzające umiejętność wyciągania wniosków z informacji zawartych w tekście (zadanie 5.1.). Poprawnych odpowiedzi w tym zadaniu udzieliło 85% zdających. Tegoroczni maturzyści nie mieli trudności ze stwierdzeniem, że bohater tekstu **B**. jest stałym bywalcem restauracji *Da Cesare*. Kiedy

bohater wszedł do lokalu, wielu klientów przywitało się z nim, a on zasiadł na swoim ulubionym miejscu w kuchni, obok pracującego kucharza. Zdanie: *Di solito i piatti di Totò erano pieni di grasso*. było dodatkową wskazówką.

Umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji sprawdzana była w zadaniach 5.3.–5.7. oraz 6.1.–6.4.

Zadanie 5.3. okazało się dla tegorocznych maturzystów bardzo łatwe. Informację o tym, że *panzanella* jest daniem przygotowywanym przede wszystkim latem, odnalazło w tekście **A**. 92% zdających.

Pozostałe jednostki zadania 5. sprawdzające tę umiejętność były zadaniami otwartymi i przysporzyły zdającym więcej problemów. Zdający mieli uzupełnić luki w podanych zdaniach zgodnie z treścią tekstów A–D. Najłatwiejsze okazało się zadanie 5.7. (66% poprawnych odpowiedzi). W odpowiedzi zdającego musiała pojawić się informacja z tekstu **D.**, dotycząca powodu, dla którego Włosi jadają poza domem. Dwie trzecie maturzystów odnalazło brakującą informację (*Se pensate che gli italiani non abbiano voglia di cucinare e che escano a mangiare per questa ragione, vi sbagliate. Oltre l'80% degli intervistati ha ammesso di farlo per passare il tempo in compagnia.*) i odpowiednio uzupełniło lukę 5.7. (*Io personalmente amo pranzare o cenare fuori e, come la maggior parte degli italiani, vado in un locale non solo per mangiare, ma soprattutto per **5.7. stare in compagnia**.*).

Znacznie trudniejsze okazało się zadanie 5.5. Z uzupełnieniem luki poradziło sobie 41% zdających.

Tekst A

Ricette

Cucina

Attualità

Libri

Video

UN PIATTO SEMPLICE

La panzanella è un piatto povero, della tradizione contadina, semplicissimo ma molto gustoso. Si tratta di una ricetta facile, popolare soprattutto in estate poiché è la stagione in cui i pomodori sono più saporiti. La panzanella è un piatto freddo che non ha bisogno di cottura. Può essere preparata in anticipo e conservata in frigorifero. Quando fa caldo, infatti, questa insalata di pane e verdure è ottima come antipasto oppure come un vero e proprio piatto unico. Bisogna lasciarla riposare il giusto tempo perché sia ideale e il giorno dopo è ancora più gustosa. Una raccomandazione: non usate il pane fresco, non otterreste un buon risultato finale.

 Mi piace Commenta

Fragment zadania

[La ricetta per la panzanella] sembra facile e gli ingredienti principali sono i pomodori e il pane. Solo che l'autore del blog **5.5.** sconsiglia di usare il pane fresco.

W tekście przedstawiony jest przepis na tokańską *panzanellę*, danie łatwe do wykonania. Aby prawidłowo uzupełnić lukę w zdaniu 5.5. należało odnaleźć fragment, w którym autor odradza używanie świeżego chleba do zrobienia opisywanej potrawy. Warto pamiętać, że zadanie otwarte daje możliwość uzupełnienia luki na wiele sposobów. W tym przypadku akceptowane były różne wyrażenia odnoszące się do zaleceń przy przygotowywaniu *panzanelli*, np. *[l'autore] sconsiglia, non raccomanda, scrive di evitare*. Powyższe przykłady pokazują, że zdający mogli użyć różnych czasowników oraz różnych struktur gramatycznych, musieli jednak zwrócić uwagę na konieczność przeformułowania wpisywanego fragmentu w taki sposób, aby dopasować go do kontekstu zdania.

Wielu maturzystów, sugerując się użytym w tekście wyrazem *una raccomandazione*, uzupełniało jednak swoją odpowiedź czasownikiem *raccomanda*, zapominając o zastosowaniu przeczenia *non*. Użycie tego czasownika w formie twierdzącej powodowało uzupełnienie luki w sposób niezgodny z treścią tekstu.

Należy podkreślić, że uznawane były także takie odpowiedzi, w których zdający popełniali drobne błędy gramatyczne, o ile nie zakłócały one komunikacji, a odpowiedź była zgodna z tekstem, np. *non racomanda* czy *non suggerisce*. Jednak wielu maturzystów uzupełniło lukę w nieprawidłowy sposób. Udzielali oni odpowiedzi niełączących się logicznie z fragmentami tekstu otaczającymi lukę (*non è importante; dice non*) lub popełniali błędy, które powodowały zaburzenie komunikacji (*una raccomandazione; si raccomanda*).

Tegoroczni maturzyści osiągnęli wysokie wyniki za zadania zamknięte 6.1.–6.4. (średni wynik – 74%). Najłatwiejsze okazało się zadanie 6.4., w którym poprawnej odpowiedzi udzieliło 80% maturzystów. Nie mieli oni problemu z wyszukaniem w ostatnim akapicie tekstu informacji o tym, że bohater okazał się najlepszy spośród swoich kolegów podczas sprawdzianu na lekcji wychowania fizycznego. Zdający skojarzyli fragment: *Il miglior ragazzo è arrivato a quaranta piegamenti. Poi è arrivato il mio turno. Ho resistito fino a cinquantadue.* ze zdaniem *Enrico è risultato primo in una prova durante la lezione di educazione fisica.* i poprawnie zaznaczyli odpowiedź **D**.

Więcej problemów przysporzyło zdającym zadanie 6.1., które prawidłowo rozwiązało 69% maturzystów. Zrozumieli oni, że Enrico zainspirował się występem artystycznym jednego z uczniów na szkolnym forum i również zdecydował się zaprezentować swój talent, ponieważ chciał stać się popularny wśród kolegów (odpowiedź **A**. – *[voleva] essere apprezzato come un suo compagno*). Jedna piąta maturzystów zaznaczyła jednak odpowiedź **D**. (*[voleva] cantare con la sua ragazza*). Być może wybrali oni ten właśnie dystraktor, ponieważ skoncentrowali się wyłącznie na występującym w tekście wyrażeniu *Stefania, la mia ragazza [...]* *cantava benissimo*.

Zadanie 7., sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu, okazało się dla tegorocznych maturzystów umiarkowanie trudne. Średni wynik w tym zadaniu wyniósł 70%. Zadanie polegało na uzupełnieniu brakującymi zdaniami luk w tekście przedstawiającym ciekawą ofertę pracy dla narciarzy.

UN'OFFERTA DI LAVORO

Il lavoro dello *sciatore in frac*, detto anche il *Cavaliere delle Dolomiti*, è ottimo per chi ama sciare e crede di possedere una certa eleganza. Lo *sciatore in frac* porta questo insolito abbigliamento non per divertimento, ma perché così le persone sulle piste lo notano facilmente. **7.1. E** Infatti, il suo compito è quello di dare ogni tipo di aiuto. Assiste i bambini, suggerisce il modo più rapido per raggiungere il rifugio più vicino e ne conosce pure l'offerta gastronomica. **7.2. A** Sa dire anche quanto costano. Inoltre informa sulle scuole di sci e snowboard.

Il candidato ideale deve parlare molto bene italiano, inglese e tedesco e ovviamente sciare bene. Lo stipendio è di settemila euro al mese e si lavora solo da dicembre a marzo. **7.3. D** Per questo motivo non deve cercare un'altra occupazione per l'estate. Inoltre, il datore di lavoro gli offre vitto e alloggio, lo skipass, la divisa, cioè il frac, e gli sci. Questo lavoro da sogno è offerto da una famosa stazione sciistica che è un vero paradiso sia per gli adulti che per i piccoli appassionati dello sci. **7.4. C** Quelle più facili sono ideali per le famiglie con bambini, quelle nere invece sono per gli sciatori più esigenti.

Quindi, se ami la montagna e la neve, quest'offerta fa per te.

- A. Così può consigliare le sue specialità.
- B. È conosciuta come una delle gare sciistiche più difficili.
- C. Qui ci sono 55 chilometri di piste di ogni livello di difficoltà.
- D. Però lo sciatore è pagato anche per i mesi fuori dalla stagione sciistica.
- E. In questo modo, se hanno bisogno, sanno subito a chi rivolgersi con le domande.

Najmniej problemów sprawiło zdającym zadanie 7.3. Prawidłowo uzupełnili oni lukę fragmentem **D**. (83% poprawnych odpowiedzi). Zrozumieli, że oferowaną pracę wykonuje się w okresie od grudnia do marca, jednak pensja jest wypłacana przez cały rok, a co za tym idzie, narciarz nie jest zmuszony do szukania innego zatrudnienia w okresie letnim.

Więcej trudności tegorocznym maturzyści mieli z uzupełnieniem luk 7.1. oraz 7.2. Oba zadania prawidłowo rozwiązało 61% zdających. Poprawną odpowiedź **E**. w pierwszej luce wskazały te osoby, które zrozumiały fragment tekstu mówiący o pomocy, jakiej udziela narciarzom osoba poszukiwana w ogłoszeniu. Nosi ona charakterystyczny ubiór po to, żeby była lepiej rozpoznawana na stoku. Prawie jedna piąta zdających wskazała jednak odpowiedź A. Prawdopodobnie zasugerowali się oni przymiotnikiem dzierżawczym *suo*, występującym zarówno w zdaniu występującym po luce (*il suo compito*), jak i w wybranym przez nich fragmencie A. (*le sue specialità*), nie zwrócili jednak uwagi na znaczenie całego fragmentu tekstu. W przypadku luki 7.2. prawie dwie trzecie zdających udzieliło poprawnej odpowiedzi **A**. Zrozumieli oni, że *narciarz we fraku* udziela pomocy w kwestii oferty gastronomicznej górskich schronisk – doradza miejscowe specjały i umie też podać ich cenę. W tym zadaniu dla części zdających atrakcyjnym okazał się dystraktor E.: prawdopodobnie nie zwrócili oni uwagi na kwestie gramatyczne (inny podmiot we fragmentach otaczających lukę i w wybranym przez nich zdaniu). Jednocześnie jest możliwe, że wyraz *le domande* zasugerował im konieczność zakończenia tej myśli tekstu zwrotem *quanto costano*.

W części arkusza sprawdzającej znajomość środków językowych (zadania 8.–11.) maturzyści osiągnęli średni wynik 65% punktów. Należy zaznaczyć, że zadania 8. i 9. były zadaniami zamkniętymi, natomiast zadania 10. i 11. były zadaniami otwartymi.

Tegoroczni maturzyści dobrze poradzili sobie z zadaniami zamkniętymi. Średni wynik w zadaniu 8. wyniósł 81% punktów. Zdający wykazali się dobrą znajomością struktury *a me non tanto* (zadanie 8.3. – 93% poprawnych odpowiedzi) oraz leksyki w wyrażeniu *sono appena arrivato* (zadanie 8.1. – 87% poprawnych odpowiedzi). Więcej trudności sprawiło maturzystom wybranie właściwej reakcji w zadaniu 8.2. Poprawnie zareagowało na odmowę pójścia do kina 63% zdających. Dobrali oni do zdania *Mi dispiace tanto, ma ho già visto questo film.* odpowiedź **B. Pazienza**. Na zaznaczenie odpowiedzi *A. Auguri*. zdecydowało się 18% zdających, natomiast odpowiedź *C. Volentieri*. wybrało pozostałe 19% maturzystów. Prawdopodobnie nie zwrócili oni uwagi na kontekst podanej sytuacji i nie pamiętali, że *Volentieri!* wyraża akceptację propozycji, zaś *Auguri!* jest stosowane dla wyrażenia gratulacji oraz życzeń wszystkiego najlepszego.

Również w zadaniu 9. zdający uzyskali wysokie wyniki (średni wynik – 77%). Zadanie wymagało wybrania spośród podanych opcji wyrazu, który poprawnie uzupełnia luki w obydwu zdaniach.

Najmniej problemów sprawiło zadanie 9.3., w którym 84% maturzystów wybrało prawidłową odpowiedź **B**. Zdający wykazali się znajomością wyrażenia *il costume da bagno*, jak również poprawnie zastosowali przyimek *da* w konstrukcji czasownikowej *andare da qualcuno*.

Najtrudniejsze okazało się zadanie 9.2., w którym 65% zdających zaznaczyło poprawną odpowiedź **A**.

9.2.

Mario è così _____, ha gli occhi tristi e non sorride mai.

Mia nonna ha avuto un incidente in macchina, ma per fortuna poco _____.

- ☒ **A.** serio
- ☐ **B.** grave
- ☐ **C.** noioso

W tym zadaniu duża część maturzystów błędnie wskazała odpowiedź **B**. (*grave*). Prawdopodobnie zasugerowali się drugim zdaniem. Należy zaznaczyć, że ten typ zadania wymaga od zdającego wyboru wyrazu pasującego jednocześnie do obu zdań, a nie do jednego z nich. Mimo że takie zadanie nie jest nowością w arkuszu egzaminacyjnym, część zdających nadal rozważa każdą lukę osobno i dobiera inny wyraz do każdego z podanych zdań.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych stanowiły największe wyzwanie dla tegorocznych maturzystów. Średni wynik w obu tych zadaniach wyniósł 49%.

Łatwiejsze okazało się zadanie 10., w którym należało uzupełnić luki jednym wyrazem, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Zadanie było oparte na krótkim tekście o psie, który szczekaniem wzywa domowników na posiłek. Trzy czwarte tegorocznych maturzystów wykazało się znajomością wyrażenia *in ritardo* w zadaniu 10.3. (75% poprawnych odpowiedzi). Lukę 10.2. wyrazem *quando* prawidłowo uzupełniło 62% zdających. Należy nadmienić, że w tym przypadku akceptowane były również odpowiedzi *appena* oraz *se*. Większe problemy sprawiło maturzystom wstawienie rodzajnika *gli* w zadaniu 10.1. Zostało ono poprawnie rozwiązane przez ponad połowę zdających (56% poprawnych odpowiedzi), którzy wykazali się znajomością struktury *tutti gli altri*, jednocześnie umieli dopasować odpowiedni rodzajnik określony do rzeczownika męskiego w liczbie mnogiej, zaczynającego się od samogłoski.

Dużym wyzwaniem dla tegorocznych maturzystów okazało się zadanie 11., w którym zdający mieli przetłumaczyć na język włoski fragmenty zdań poddane w nawiasach. Średni wynik za jego rozwiązanie wyniósł 34%.

11.1. A che ora (**musisz wstać**) **devi alzarti** per non fare tardi a scuola?

11.2. Carlo mi ha prestato alcuni romanzi italiani e (**spodobały mi się**) **mi sono piaciuti** molto.

11.3. Tra cinquant'anni (**uczniowie będą czytać**) **gli studenti leggeranno** solo libri elettronici.

Lepiej maturzyści poradzili sobie z zadaniami 11.1. oraz 11.2. Każde z nich prawidłowo zostało uzupełnione przez 38% zdających. W pierwszym z zaprezentowanych zdań maturzyści wykazali się umiejętnością zastosowania czasownika modalnego w połączeniu z czasownikiem zwrotnym. W tym przypadku akceptowane było również rozwiązanie *ti devi alzare*, czyli umieszczenie zaimka zwrotnego przed odmienionym czasownikiem modalnym. W drugim z przykładów zdający mieli użyć czasownika *piacere* w czasie przeszłym *passato prossimo*. Aby poprawnie przetłumaczyć podane wyrażenie należało pamiętać o użyciu czasownika posiłkowego *essere* w trzeciej osobie liczby mnogiej, jak również zastosować prawidłową formę *participio passato* – *piaciuti*. Trzeci z przykładów sprawił maturzystom większą trudność. Zadanie 11.3. prawidłowo uzupełniło 27% abiturientów. Opanowali oni zasady odmiany czasowników w czasie przyszłym. Najczęstszym błędem, który w tym przykładzie popełniali zdający, było zastosowanie kalki struktury gramatycznej z języka polskiego (niepoprawna forma *saranno leggere*).

W obszarze tworzenia wypowiedzi pisemnej tegoroczni maturzyści osiągnęli średni wynik 71% punktów.

W kryterium zgodności z poleceniem zdający uzyskali średnio 66% punktów. Tegoroczni maturzyści pisali do kolegi z Włoch e-mail z informacją o wystawie, która dotyczyła szkoły zdającego. W pierwszej części pracy wyjaśniali, z jakiej okazji została zorganizowana ta wystawa. Ten podpunkt polecenia był realizowany przez zdających w sposób dość schematyczny, w większości prac wspominali oni o rocznicy powstania szkoły. Najczęściej przekazywali informację słowami: *Questa mostra è stata organizzata per festeggiare*

l'anniversario di 50 anni della nostra scuola. Pojawiały się jednak i bardziej oryginalne powody zorganizowania ekspozycji: chęć zaprezentowania talentów uczniów (*per mostrare i talenti artistici degli studenti*), dzień otwarty dla kandydatów (*per organizzare il giorno aperto della scuola*) czy wizyta gości (*per salutare gli ospiti del programma Erasmus*). W dalszej części pracy zdający opisywali jeden z eksponatów, który zaprezentowali na wystawie. Najczęściej opis dotyczył obrazu bądź fotografii. Maturzyści dobrze poradzi sobie z przekazaniem informacji o problemie, jaki pojawił się podczas przygotowywania wystawy oraz z wyjaśnieniem, w jaki sposób został on rozwiązany. Wykazali się przy tym dość dużą oryginalnością. Wśród problemów wymieniali trudności ze skontaktowaniem się z dawnymi uczniami szkoły (*i vecchi alunni si sono trasferiti all'estero*), zniszczenie eksponatu (*Marco ha rotto il vaso; una ragazza ha versato del caffè sulle foto*) czy trudności z transportem eksponatu (*la scultura era troppo pesante; il quadro era troppo grande*). Maturzyści poradzi sobie także z objaśnieniami dotyczącymi sposobu rozwiązania przedstawionego przez siebie problemu. Realizując ten podpunkt polecenia należało jednak zwrócić uwagę, że opisywany problem musiał wydarzyć się podczas przygotowywania wystawy. Jeżeli problem, który zdający opisuje, pojawił się w innym momencie niż podczas przygotowywania wystawy, mogło to skutkować obniżeniem punktacji w kryterium treści. Przedstawienie reakcji osób zwiedzających wystawę nie stanowiło dla zdających większego wyzwania. Pisali o dużym zainteresowaniu ze strony zwiedzających oraz o pozytywnych komentarzach z ich strony (*tutti erano contenti / felici / soddisfatti*).

Zdecydowana większość tegorocznych maturzystów pisała spójne i logiczne teksty. W tym kryterium zdający uzyskali średnio 81% punktów.

Dobre wyniki zdający osiągnęli za jakość języka. Średni wynik za zakres środków językowych wyniósł 74%. W licznych pracach maturzyści wykazali się umiejętnością stosowania czasu przeszłego *passato prossimo* (*abbiamo esposto, si sono trasferiti, è rimasto, ci abbiamo messo*), dobierając właściwy czasownik posiłkowy oraz tworząc również nieregularne formy imiesłowu (*dipinto, appeso, rotto, piaciuto*). Szeroki zasób słownictwa umożliwił części zdających zrealizowanie poszczególnych podpunktów polecenia w swobodny sposób.

W kryterium poprawności językowej tegoroczni maturzyści uzyskali średnio 69% punktów. Wśród najczęściej powtarzających się błędów należy wspomnieć o problemach związanych z koniecznością uzgodnienia końcówki *participio passato* z zaimkiem dopełnienia bliższego poprzedzającym czasownik (np. nieprawidłowa konstrukcja *la abbiamo organizzato, la hanno preso*, itp.). Wielu zdających miało trudności z użyciem poprawnej formy rzeczownika. Brak umiejętności zastosowania rzeczownika we właściwym rodzaju i liczbie skutkowało tym, że w pracach pojawiały się takie błędne formy, jak np. *un problema, la vasa, la settimane, mio collegio* itp.

Poziom rozszerzony

Absolwenci szkół ponadpodstawowych, którzy przystąpili do egzaminu maturalnego z języka włoskiego na poziomie rozszerzonym, uzyskali za rozwiązanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym średni wynik 65% punktów. Najwyższy wynik zdający osiągnęli w części arkusza sprawdzającej rozumienie ze słuchu (średni wynik – 71%). Wysokie wyniki osiągnęli w części sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 68%). Większym wyzwaniem dla maturzystów okazało się tworzenie wypowiedzi pisemnej oraz zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – odpowiednio 61% i 59%).

W tegorocznym arkuszu egzaminacyjnym zdający rozwiązywali zarówno zadania zamknięte, jak i otwarte. Zadania otwarte (łącznie 16 jednostek) stanowiły większe wyzwanie dla maturzystów niż zadania zamknięte (31 jednostek). Zdający uzyskali średnio 46% punktów możliwych do zdobycia za zadania otwarte, podczas gdy za zadania zamknięte uzyskali średnio 76% punktów.

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający osiągnęli średni wynik 69% w zadaniach sprawdzających umiejętność znajdowania w wypowiedzi określonych informacji (zadania 1.3.–1.5., zadanie 2. oraz zadanie 3.).

Zadanie 1.5. okazało się dla tegorocznych maturzystów umiarkowanie trudne.

1.5. A un pranzo con altri atleti, Carlotta

- A. ha fatto a un'amica una foto buffa.
- B. ha sentito una barzelletta divertente.
- ☒ C. ha trovato nel cibo un oggetto strano.
- D. ha accettato la proposta di matrimonio.

Fragment transkrypcji:

Uomo: Ti ricordi un pasto particolare tra atleti?

Donna: Proprio ieri pranzavamo insieme con tanti altri ragazzi e ragazze. Ad un certo punto ho sentito qualcosa di duro in bocca e... ho tirato fuori un anello! Ma non era per me, che non ho il fidanzato. Il cameriere mi aveva dato il piatto che era per un'altra ragazza. Tra le risate di tutti io le ho restituito l'anello e lei ha detto di sì al suo ragazzo. Qualcuno ha poi postato in internet la foto della mia faccia stupita: è una foto veramente buffa.

Prawidłową odpowiedź **C.** wskazało 73% zdających. Słusznie uznali oni, że podczas posiłku z kolegami w wiosce olimpijskiej Carlotta prawie połknęła pierścienek, który był ukryty w zaserwowanym jej daniu. Szybko okazało się, że pierścienek był przeznaczony dla innej z dziewczyn, która, wśród ogólnej radości i śmiechu, przyjęła te oryginalne oświadczenia swojego chłopaka. Atrakcyjny dla niektórych zdających okazał się dystraktor A. Prawdopodobnie skupili swoją uwagę wyłącznie na wyrażeniu *una foto (veramente) buffa*, pomijając kontekst, w jakim te słowa występują. Carlotta, opowiadając historię z pierścieniem, rzeczywiście wspomina o zabawnym zdjęciu, ale to nie ona zrobiła je

koleżance; w rzeczywistości ktoś ze znajomych umieścił w internecie zdjęcie Carlotty ze zdziwioną miną.

Maturzyści dobrze poradzi sobie ze znajdowaniem informacji w zadaniu 2., w którym należało dopasować zdania do wysłuchanych wypowiedzi dotyczących piłki nożnej. Średni wynik w tym zadaniu wyniósł 80%. Najłatwiejsze dla zdających było zadanie 2.5., w którym prawidłową odpowiedź **F.** zaznaczyło 87% zdających. Nie mieli oni trudności ze stwierdzeniem, że narratorka pierwszy raz kibicowała swojej drużynie na stadionie piłkarskim w towarzystwie taty, dziadka i brata. Trudniejsze okazało się zadanie 2.3., w którym poprawną odpowiedź **A.** (*In quale testo la persona dice che ignora le regole del gioco a calcio?*) wskazało 69% zdających. Osoba mówiąca opowiada o pasji swojego męża do piłki nożnej, jednocześnie przyznaje, że na szczęście mąż nie namawia jej do wspólnego oglądania meczów, ponieważ wtedy odkryłby, że żona nie widzi różnicy pomiędzy rzutem karnym a rzutem wolnym. Część zdających zaznaczyła niepoprawną odpowiedź **B.** (*In quale testo la persona dice che è considerata dai suoi amici esperta di calcio?*). Prawdopodobnie nie zwrócili oni uwagi na to, że wyrażenie *esperto di calcio* nie odnosi się w tym zdaniu do męża, bohatera opowieści, tylko do narratorki tekstu, czyli żony, która zdecydowanie nie jest ekspertką w piłce nożnej.

W obszarze rozumienia ze słuchu sprawdzane były również inne umiejętności. Maturzyści nie mieli problemów z odróżnieniem faktów od opinii w tekście o bożonarodzeniowej choince z lodu, która okazała się trwalsza od naturalnego drzewka (78% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 1.1.). W zadaniu 1.2., które sprawdzało umiejętność wyciągania wniosków wynikających z informacji zawartych w wypowiedzi, zdający dobrze poradzi sobie ze stwierdzeniem, jak zachował się pies obserwujący smażenie kotletów. Prawidłową odpowiedź **B.** (*Dal testo possiamo dedurre che il cane ha rubato un pezzo di carne dalla griglia.*) wybrało 84% zdających. Również określenie głównej myśli fragmentu wypowiedzi w tekście 3., dotyczącym nawyków żywieniowych włoskiej pływaczki olimpijskiej, nie sprawiło zdającym większych trudności. Odpowiedź **D.** w zadaniu 1.6. (*Rispondendo all'ultima domanda, Carlotta presenta i suoi programmi per dopo le Olimpiadi.*) poprawnie zaznaczyło 77% maturzystów.

Zadanie 3. polegało na uzupełnieniu luk w zdaniach na podstawie informacji zwartych w nagraniu. Było to jedno z trudniejszych zadań w tegorocznym arkuszu egzaminacyjnym, średni wynik uzyskany przez zdających to 38% punktów możliwych do zdobycia. Warto podkreślić, że za zadania zamknięte w obszarze rozumienia tekstów słuchanych zdający otrzymali średnio 80% punktów, co pokazuje, że konieczność samodzielnego sformułowania odpowiedzi była dla licealistów dużym wyzwaniem.

Zadanie otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu było oparte na tekście o tradycji układania kwiatnych dywanów (wł. *le infiorate*).

Zadanie 3. (0–4)

Uslyszysz dwukrotnie wypowiedź o tradycji układania kwiatnych dywanów (wł. *le infiorate*). Na podstawie informacji zawartych w nagraniu uzupełnij luki w zdaniach 3.1.–3.4., tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać sens wysłuchanego tekstu. Luki należy uzupełnić w języku włoskim.

- 3.1. In passato in occasione delle celebrazioni religiose, nella cittadina di Genzano le composizioni di fiori venivano realizzate davanti ai palazzi delle famiglie nobili.
- 3.2. L'infiorata di Genzano finisce il lunedì sera, quando i bambini corrono sui tappeti di fiori, distruggendo i mosaici.
- 3.3. Le regole dell'infiorata della città di Spello sono cambiate rispetto al passato: adesso il tappeto di fiori è composto da quadri separati uno dall'altro.
- 3.4. Il vincitore del concorso organizzato a Spello è premiato con una statua in bronzo.

Transkrypcja:

Giugno non è solo il tempo dei primi bagni al mare e dei picnic domenicali. È anche il mese delle infiorate. Sono manifestazioni che ogni anno attirano migliaia di turisti che vogliono vedere all'opera i maestri del disegno artistico a terra. Per un fine settimana le vie dei centri storici si trasformano in piccoli musei all'aria aperta.

Le prime decorazioni floreali risalgono al diciassettesimo secolo. Allora, in piena epoca barocca, venivano preparate per le celebrazioni religiose. La tradizione delle infiorate, almeno all'inizio, si diffonde soprattutto nel Lazio. La più conosciuta è quella della cittadina di Genzano. Lì, in occasione delle processioni religiose, le famiglie nobili facevano preparare davanti ai loro palazzi dei mosaici composti di fiori. Con il tempo l'infiorata di Genzano è diventata un evento popolare. Oggi il tappeto floreale viene disposto lungo la strada che collega la piazza principale del paese alla chiesa.

Per realizzare il tappeto multicolore occorrono tantissimi fiori freschi. Si possono usare anche le foglie delle piante. La raccolta del materiale inizia alcune settimane prima dell'infiorata. Poi gli abitanti di Genzano dividono i fiori in base al colore e li mettono in contenitori separati. Il sabato sera inizia il vero lavoro quando si posano i fiori sulla strada. Si tratta di un lavoro di alta precisione. Alle prime luci dell'alba di domenica l'opera è terminata e tutti possono ammirarla. Il lunedì sera l'evento finisce con la corsa dei bambini sui tappeti di fiori. E così queste bellissime opere d'arte vengono distrutte.

Un'altra infiorata famosa è quella della città di Spello. Il tappeto realizzato per le strade di questo borgo è lungo circa un chilometro e mezzo. Dalle origini alcune cose sono cambiate: prima si creava un solo tappeto di fiori lunghissimo, oggi il tappeto è diviso in quadri, uno separato dall'altro. Il motivo è semplice: dagli anni '60 del secolo scorso a Spello si organizza un concorso artistico. Ogni anno viene proposto un tema su cui i partecipanti realizzano la propria opera. L'autore della migliore composizione riceve una statua in bronzo. Le regole delle infiorate sono piuttosto rigide e cambiano da paese a paese. A Spello si possono usare esclusivamente fiori freschi, mentre all'infiorata di Genzano si accettano altri materiali vegetali.

W ramach tej wiązki zadań najłatwiejsza do uzupełnienia okazała się luka 3.4., która wymagała zrozumienia, że figurka z brązu jest nagrodą w organizowanym w miejscowości Spello konkursie na najpiękniejszą kompozycję kwietną. Poprawną odpowiedź wskazało 55% abiturientów. Najczęstszym błędem popełnianym przez zdających był nieprawidłowy zapis wyrazu *statua*, co sprawiało, że przekazywana informacja stawała się niekomunikatywna. Niektórzy maturzyści popełniali tzw. literówki i wpisywali takie błędne formy, jak: *stata*, *stato*, *uno statuo*. Tego typu odpowiedzi nie mogły być zaakceptowane jako poprawne rozwiązanie.

W pozostałych zadaniach maturzyści uzyskali niższy wynik. Zadanie 3.1., w którym należało określić, że pierwsze kwietne kompozycje były układane przed pałacami szlacheckich rodzin, poprawnie rozwiązało 47% zdających. Część zdających wpisywało w lukę fragment usłyszany w nagraniu (*ai loro palazzi*), jednak ta odpowiedź stawała się niejasna z powodu użycia przymiotnika dzierżawczego *loro*. Pojawiały się też odpowiedzi niezgodne z tekstem (*alle chiese*; *lungo la strada*). Drugi z podanych przykładów dodatkowo jest niespójny z fragmentem tekstu poprzedzającym lukę, co powinno być sygnałem dla zdających, by uważniej przyrzeć się takiemu rozwiązaniu, a w konsekwencji – odpowiednio je skorygować.

Najtrudniejsze okazały się zadania 3.2. oraz 3.3. (odpowiednio 41% oraz 45% poprawnych odpowiedzi). Aby poprawnie uzupełnić lukę 3.3. trzeba było zrozumieć, że kwietny dywan układany w miejscowości Spello składa się z wielu oddzielnych kwadratów. Jest to związane z organizowanym tam konkursem artystycznym. Uzupełnienie tej luki wymagało od zdających znajomości wyrażen: *composto da* oraz *uno dall'altro*, które warunkowały uzupełnienie luki w spójny i logiczny sposób. Z tego powodu nie były akceptowane odpowiedzi: *quadri* oraz *ogni quadro è distinto*. Podobnie jak w zadaniu 3.4., również w tej luce część zdających popełniała błędy w zapisie wyrazów, powodujące zaburzenie komunikacji. Wśród niepoprawnych odpowiedzi zdarzały się np. *qudri separato* lub *quattri separati*.

Luka 3.2. sprawiła tegorocznym maturzystom najwięcej problemów. Kiedy w miejscowości Genzano święto kwietnych dywanów dobiega końca, pozwala się dzieciom biegać po ułożonych kilka dni wcześniej kompozycjach. Część z maturzystów, którzy nie poradzili sobie z uzupełnieniem tej luki, tworzyło niepoprawne formy *corsano* lub *corsono* od zasłyszanego w nagraniu wyrażenia *l'evento finisce con la corsa dei bambini sui tappeti di fiori*. Najprawdopodobniej nie skojarzyli oni, że rzeczownik *la corsa* pochodzi od czasownika *correre*, który jest wyrazem o wysokiej frekwencji w języku włoskim. Zdarzały się również prace, w których osoby przystępujące do egzaminu rezygnowały z uzupełnienia luk, pozostawiając puste miejsca.

W części arkusza sprawdzającej rozumienie tekstów pisanych tegoroczni maturzyści uzyskali średni wynik 68% punktów.

Zdający dość dobrze opanowali umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 4.1., 4.3.–4.5. oraz 6.1., 6.2., 6.6. i 6.8. – średni wynik 69%).

Zadanie 4. okazało się jednym z najłatwiejszych w całym arkuszu egzaminacyjnym (średni wynik – 83%). Tekst, na którym było oparte zadanie, został podzielony na cztery części i dotyczył Wyspy Róż (*Isola delle Rose*), małego państewka zbudowanego na Morzu Adriatyckim na sztucznej platformie przez włoskiego inżyniera Giorgio Rosa. Zdecydowana większość zdających dopasowała do podanych zdań właściwe części tekstu.

Maturzyści mieli więcej trudności ze zrozumieniem fragmentu tekstu literackiego, którego główny bohater, Giulio, wraz ze swoim przyjacielem odwiedza starszą panią w jej willi. Relacje łączące trójkę bohaterów są pełne niedopowiedzeń i tajemniczości. W zadaniu 6.1. maturzyści udzielili 70% poprawnych odpowiedzi, a w zadaniu 6.2. – 68% poprawnych odpowiedzi. Przyjrzyjmy się obu tym zadaniom.

Fragment tekstu 1.

IL SEGRETO

- Allora, dove sta questo mistero? – ha chiesto l'amico scendendo dall'auto.
- Non ti ho parlato di un mistero – ha risposto Giulio. – Io ti ho parlato di un segreto.
- E che differenza fa? Un segreto e un mistero sono la stessa cosa.
- Non è vero. Il mistero sta fuori di noi, riguarda gli altri, noi non sappiamo

precisamente di che cosa si tratta perciò vogliamo risolverlo. Un segreto, al contrario, sta dentro di noi e non ha nulla di misterioso. Così anche questo segreto è totalmente chiaro a me, ma non lo è per gli altri. Io non mi fido di nessuno come di te, ma non posso dirti ora il mio segreto. Non saprei da dove cominciare e sicuramente mi perderei nelle spiegazioni. Voglio che tu capisca da solo.

L'amico ha aperto il cancello e i due ragazzi sono entrati nel giardino. La villa è apparsa dopo un centinaio di metri. [...]

Sono entrati nella villa. Si sono seduti sui due divani di un salone. [...]

Poco dopo sulla scala è apparsa una donna. L'amico la osservava mentre lei scendeva. La donna aveva i capelli bianchi. La sua testa era solo un po' più bianca della sua faccia pallida. Era veramente vecchia, ma non come tutte le nonne della sua famiglia. Aveva un sorriso delicato, ma non solo quello la rendeva strana. Il viso, gli occhi, il modo leggero di scendere le scale erano di una donna che una volta per la sua bellezza sicuramente attirava l'attenzione di tutti. Guardandola bene l'amico ha capito che in realtà aveva meno anni di quelli che dimostrava per via di un inspiegabile peso che si portava dentro. Giulio le è andato incontro e la donna l'ha abbracciato. [...]

6.1. Giulio non dice il suo segreto all'amico perché

- A. è insicuro se può fidarsi di lui.
- B. vuole prima capirlo bene da solo.
- C. si tratta di un mistero che riguarda gli altri.
- ☒ D. sarebbe per lui difficile spiegarlo con le parole.

6.2. Vedendo la donna sulle scale l'amico ha pensato che la vecchietta

- A. assomigliava stranamente a sua nonna.
- B. sembrava più giovane rispetto alla sua età.
- ☒ C. doveva essere stata molto bella in passato.
- D. aveva una malattia per cui si muoveva pesantemente.

Zadanie 6.1. poprawnie rozwiążali ci ze zdających, którzy zwrócili uwagę na zdanie, które wypowiada Giulio: *Non saprei da dove cominciare e sicuramente mi perderei nelle*

spiegazioni., i zaznaczyli odpowiedź **D**. Jednak ponad jedna piąta maturzystów zaznaczyła dystraktor B. Prawdopodobnie skoncentrowali się oni na słowach, którymi Giulio zwraca się do przyjaciela: *Voglio che tu capisca da solo*. Wydaje się, że na poziomie rozszerzonym egzaminu maturalnego różnica znaczeniowa pomiędzy zdaniem: *On chce zrozumieć sam*. oraz zdaniem: *Chcę, żebyś zrozumiał sam*. powinna być oczywista. Jednak brak opanowania podstawowych zasad użycia trybu *congiuntivo presente* w konstrukcji z wyrażeniem *volere che* spowodował, że 22% zdających wybrało w tym zadaniu niewłaściwą odpowiedź.

Zdającym sprawiło sporo kłopotów także zadanie 6.2., w którym należało określić, co takiego pomyślał przyjaciel głównego bohatera na widok starszej pani schodzącej po schodach. Dwie trzecie maturzystów zwróciło uwagę na fragment tekstu: *Il viso, gli occhi, il modo leggero di scendere le scale erano di una donna che una volta per la sua bellezza sicuramente attirava l'attenzione di tutti*. i zestawilo go z odpowiedzią **C**., która mówi o tym, że w przeszłości staruszka musiała być piękna. W tym zadaniu atrakcyjnym dla części zdających okazał się dystraktor B. Prawdopodobnie na podstawie wyrażenia *aveva meno anni*, które znaleźli w tekście, wywnioskowali, że starsza pani wyglądała młodo. Tymczasem tekst mówi wręcz przeciwnie: przyjaciel dobrze przyjrzał się kobiecie i stwierdził, że wygląda na starszą niż jest w rzeczywistości, ponieważ dźwiga na barkach zagadkowy ciężar.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (6.5.–6.8.) oparte były na tekście mówiącym o tym, komu najchętniej powierzamy swoje tajemnice. Spośród nich najłatwiejsze okazało się zadanie 6.8. Z jego rozwiązaniem poradziła sobie połowa zdających (50% poprawnych odpowiedzi). Aby poprawnie uzupełnić tę lukę, należało znaleźć informację o tym, że w sytuacji, kiedy się komuś zwierzamy, najbardziej irytuje nas fakt, że nasz współrozmówca mówi nam, co by zrobił na naszym miejscu.

Większym wyzwaniem dla zdających okazało się zadanie 6.6. Zaledwie jedna trzecia maturzystów prawidłowo uzupełniła lukę w zdaniu: *Molti intervistati sostengono che durante i viaggi si limitano solamente a ascoltare le persone che stanno accanto a loro*. W rozwiązaniu tego zadania akceptowane były także inne odpowiedzi, które odnosiły się do informacji o tym, że ludzie twierdzą, że podczas podróży ograniczają się do słuchania zwierzeń osób nieznanym, a więc, obok oczekiwanego *ascoltare le persone*, zdanie można było uzupełnić takimi wyrażeniami, jak np. *ascoltare cosa dicono gli altri viaggiatori*, *ascoltare e non confidarsi con quelli*, *fare solo la parte di chi ascolta e non di chi parla con i passeggeri*. Należy podkreślić, że oprócz znalezienia informacji zgodnej z treścią tekstu wyzwaniem była konieczność wpisania takiej odpowiedzi, która łączyła się pod względem logicznym i gramatycznym z fragmentami tekstu otaczającymi lukę. Wielu maturzystów błędnie wpisało w lukę jedynie czasownik *ascoltare*, jednak takie uzupełnienie nie było spójne z zakończeniem podanego zdania.

W tej części arkusza sprawdzane były również inne wymagania. W zadaniu 4.2. zdający mieli wykazać się umiejętnością rozpoznawania informacji wyrażonych pośrednio oraz znaczeń przenośnych. Uzyskali wysoki średni wynik 84%. Z łatwością dopasowali zdanie [...] *l'ingegnere Rosa non rinuncia al progetto di fronte ai problemi finanziari*. do odpowiedniego fragmentu tekstu **A**.: *I lavori si fermano per motivi economici nel luglio del 1962. Giorgio però non si perde d'animo e poco dopo riesce a far ripartire i lavori*. Trudniejsze okazało się dla nich zadanie 6.3., sprawdzające tę samą umiejętność. Wypowiedź, w której bohater tekstu, używając wyrażenia *sa tenere la bocca cucita*, stwierdza, że jego przyjaciel jest dyskretny i w jego obecności można rozmawiać swobodnie, zrozumiało 66% maturzystów.

Tegorocznni maturzyści dość dobrze poradzi sobie również z wyciąganiem wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście w zadaniu 6.4.

Fragment tekstu 1.

Giulio si è rivolto alla donna:

– Per suo figlio acquistare un’opera d’arte di un maestro non significava soddisfare un banale desiderio. Paolo non andava in cerca di dipinti, non potendo uscire dalla villa se li faceva portare qui. Conosceva l’arte, sapeva tutto sui pittori e sulle loro opere. Per lui una tela in più era come un capitolo in più di un libro...

6.4. Da quello che dice Giulio possiamo capire che il figlio della donna

- A. sapeva dipingere bene.
- ☒ B. aveva una collezione di dipinti.
- C. amava visitare le gallerie d’arte.
- D. conosceva personalmente vari pittori.

Dwie trzecie zdających stwierdziło, że syn starszej pani kolekcjonował obrazy (odpowiedź B. – 66%). Jednak część abiturientów na podstawie przeczytanego tekstu wyciągnęło wniosek, że syn pięknie malował (13% maturzystów wybrało dystraktor A.), a także że osobiście znał wielu malarzy (14% odpowiedzi dla dystraktora D.). W przytoczonym powyżej fragmencie tekstu nie ma jednak żadnej wzmianki, która mogłaby naprowadzić czytelnika na informację o talencie artystycznym syna staruszki lub o jego osobistej znajomości z artystami.

Najtrudniejsze okazało się zadanie otwarte 6.5., sprawdzające umiejętność odróżniania informacji o faktach od opinii. Zdanie *L’informazione che la gente racconta i propri segreti ai/alle/agli persone care viene presentata nel testo come un’opinione e non come un fatto.* uzupełniło 34% tegorocznych maturzystów. Tymczasem informacja potrzebna do prawidłowego uzupełnienia zdania pojawia się na samym początku tekstu 2.: *Molti sono convinti che le persone con cui parliamo di più siano quelle a noi più care, i nostri amici e i familiari. Tuttavia, in un sondaggio alla domanda: “Con chi ti sei confidato l’ultima volta?”, molti intervistati hanno risposto che non si trattava di una persona importante per loro, ma di un barista o di un parrucchiere.* Warto przypomnieć, że w języku włoskim wyrażenia typu *pensare che, credere che, essere convinti che* wymagają użycia trybu łączącego *congiuntivo* (w podanym powyżej zdaniu w *congiuntivo presente* został użyty czasownik *essere: siano*), co powinno być dodatkową wskazówką do prawidłowego rozwiązania tego typu zadań.

Maturzyści uzyskali stosunkowo wysokie wyniki za zadanie 5., sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik – 73%). Tekst opowiada o projekcie społecznym, dzięki któremu fundusze uzyskane z recyklingu kapsulek do ekspresów do kawy są inwestowane w uprawę ryżu dla osób potrzebujących. Poziom wykonania poszczególnych zadań wyniósł od 68% poprawnych odpowiedzi w zadaniach 5.2. oraz 5.5. do 82% poprawnych odpowiedzi w zadaniu 5.1.

Fragment tekstu**DAL CHICCO* DI CAFFÈ AL CHICCO DI RISO**

Si sa: gli italiani bevono tanto caffè e sempre più spesso lo prendono non al bar, ma in cucina a casa loro. Secondo le statistiche, per prepararlo molte persone preferiscono le macchine per caffè a capsule. **5.1. B** Questo aspetto è utilissimo specialmente di mattina, quando tutti hanno fretta. Comunque è una soluzione poco ecologica, visto che ad ogni tazza di caffè bevuta corrisponde una capsula gettata nell'immondizia. In un anno si potrebbe creare una vera montagna di rifiuti.

Ma per ogni problema c'è un rimedio. E così è successo anche in questo caso. Poco tempo fa è nato il progetto *Da Chicco a Chicco*, che permette di dare una seconda vita alle capsule di caffè usate. **5.2. F** Ora diventa anche un modo per aiutare chi soffre la fame. Infatti, si tratta di un processo in cui il piccolo chicco di caffè nato in terre lontane si trasforma in un chicco di riso italiano che viene dato alle persone bisognose. [...]

Abbiamo finora raccontato la storia di come i resti del caffè "si trasformano" in piatti di riso. **5.5. D** Che fine fanno questi piccoli contenitori "usa e getta"? L'alluminio, di cui sono fatti, è molto prezioso perché è riciclabile all'infinito. Quindi prima viene separato dal caffè e poi trasformato in nuovi oggetti. Non ci sono limiti ai prodotti che possono essere realizzati: motori per auto, biciclette, penne, computer, lattine o persino... nuove capsule per il caffè. Così la storia può ricominciare da capo.

- A.** Un'altra sua caratteristica è che può essere immagazzinato per lunghi periodi.
- B.** Il loro principale vantaggio è la velocità con cui si ottiene la bevanda desiderata.
- C.** Lì le capsule vengono trattate con un sistema che separa i resti di caffè dall'alluminio.
- D.** Adesso facciamo un passo indietro e torniamo al centro di raccolta delle capsule usate.
- E.** Ne producono diverse in Africa dove il clima è migliore e assicura al caffè un sapore unico.
- F.** Grazie a questa iniziativa una semplice tazzina di caffè non è più solo un momento di piacere.

Zadanie wymagało dostrzeżenia związków logicznych i gramatycznych między wstawianym zdaniem a zdaniami przed luką i po niej. Najłatwiejsze dla zdających było zadanie 5.1. Prawidłową odpowiedź **B**, wskazało 82% maturzystów. W tym fragmencie tekstu autor informuje o zaletach ekspresów do kawy na kapsułki, zwracając uwagę przede wszystkim na szybkość sporządzania napoju.

Więcej problemów przysporzyło maturzystom uzupełnienie luki 5.2. Wyraźny związek pomiędzy zdaniem **F**. a zdaniami otaczającymi lukę zauważyło 68% zdających. W zdaniu poprzedzającym lukę autor wyjaśnia, że projekt *Da Chicco a Chicco* polega na podarowaniu kapsułek do kawy drugiego życia. Aby uzyskać logiczny ciąg zdań, przed wskazaniem brakującego fragmentu należało zwrócić uwagę także na treść zdania po luce, w którym autor odnosi się do kwestii pomocy osobom zagrożonym niedożywieniem. Te dwie informacje spina w logiczny sposób informacja o tym, że kawa może być nie tylko samą

chwilą przyjemności. Niektórzy zdający zdecydowali się uzupełnić tę lukę zdaniem E., które jednak nie pasuje pod względem logicznym do zdania, które występuje po luce. W takim ujęciu należałoby odczytać z tego fragmentu tekstu, że sposobem na pomoc głodującym miały być afrykański klimat, jednakże nie jest jasny sens takiej koncepcji.

Tegoroczni maturzyści osiągnęli taki sam wynik za rozwiązanie zadania 5.5., w którym prawidłową odpowiedzią było zdanie **D**. Autor podsumowuje wcześniejszą część tekstu, w której wyjaśnia, co się dzieje z fusami kawy ze zużytych kapsulek. Teraz chce się cofnąć do momentu, w którym odzyskuje się aluminium, z którego wykonane są kapsułki. W tym fragmencie tekstu wyraźny jest podział na dwa kierunki, w których „podążają” recyklingowane materiały: fusy są przeznaczone na kompost, a aluminium służy do produkcji kolejnych przedmiotów.

Część arkusza sprawdzająca znajomość środków językowych (zadania 7.–9.) okazała się dla zdających umiarkowanie łatwa (średni wynik – 59%). Dobrze poradzili sobie z rozwiązaniem zadania zamkniętego (średni wynik – 73%). Większym wyzwaniem okazały się zadania otwarte (średni wynik – 48%).

Maturzyści najlepiej poradzili sobie z zadaniem 7., w którym należało wybrać poprawne uzupełnienie luk w krótkim tekście opowiadającym o karcie telefonicznej przypadkowo znalezionej na plaży. Wyniki w tym zadaniu były zróżnicowane: od 54% w zadaniu 7.5. do 88% w zadaniu 7.1. Zdający wykazali się znajomością czasownika *postare* (zadanie 7.1. – 88% poprawnych odpowiedzi) oraz przymiotnika *incredibile* (zadanie 7.4. – 80% poprawnych odpowiedzi). Najtrudniejszy natomiast okazał się wybór odpowiedniej formy przymiotnika *bello* w zadaniu 7.5. Poprawnej odpowiedzi **C**. w zdaniu *Alcune persone con nostalgia ricordavano i bei tempi, quando ancora si camminava senza il cellulare in mano.* udzieliło 54% maturzystów. Pamiętali oni, że ten przymiotnik przybiera formy rodzajnika określonego gdy stoi przed określonym rzeczownikiem.

Średni wynik za zadanie 8. wyniósł 70% punktów możliwych do uzyskania. Zadanie to opierało się na krótkim tekście o najsłynniejszym włoskim deserze – tiramisù. Zdający mieli uzupełnić luki w tekście wyrazami podanymi w nawiasie, przekształcając je w taki sposób, aby powstał spójny i logiczny tekst. W najłatwiejszym dla tegorocznych maturzystów zadaniu 8.2. należało wykazać się umiejętnością utworzenia przymiotnika od podanego rzeczownika (*Propongono sia la ricetta 8.2. (tradizione) tradizionale che quelle più innovative.*). Z prawidłowym uzupełnieniem tej luki poradziło sobie 88% zdających. Najtrudniejsze okazało się zadanie 8.1., w którym należało wykazać się umiejętnością utworzenia rzeczownika odczasownikowego (*Tantissimi chef e 8.1. (cuocere) cuochi sono impegnati nella preparazione di questo dessert.*). Prawidłowo uzupełniło to zdanie 62% zdających. Częstym błędem popełnianym przez maturzystów był niepoprawny zapis rzeczownika (np. *cuoci*, *couchi*, *cuocchi*). Takie formy nie były akceptowane, ponieważ w tym zadaniu wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna wpisywanych wyrazów.

Największe wyzwanie dla maturzystów stanowiło zadanie 9., w którym należało przetłumaczyć na język włoski podane w nawiasach fragmenty zdań, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania (średni wynik – 25%). Poziom wykonania poszczególnych zadań wahał się od 21% do 34% poprawnych odpowiedzi. Zdający poradzili sobie najlepiej z zadaniem 9.1. Jedna trzecia tegorocznych maturzystów prawidłowo przetłumaczyła wyrażenie *a sinistra della porta*, pamiętając jednocześnie o użyciu właściwych przyimków oraz o tym, że rzeczownik *drzwi* występuje w języku włoskim w liczbie

pojedynczej (*la porta*). Zwrócili oni również uwagę na poprawny pod względem ortograficznym zapis całego wyrażenia.

Trzy pozostałe zadania okazały się trudne.

9.2. Anche se le candeline sulla torta erano tante, il nonno (**zgasił je**) le ha spente tutte in una volta.

9.3. Signor Bertini, (**niech pan zostanie**) resti ancora qualche minuto, per cortesia!

9.4. (**Które włoskie aktorki**) Quali attrici italiane conosci, oltre a Sofia Loren?

W zdaniu 9.2. należało zastosować czasownik *spegnere* w czasie przeszłym *passato prossimo* w konstrukcji z zaimkiem dopełnienia bliższego. Poziom wykonania tego zadania wyniósł 21%. Zaledwie jedna piąta maturzystów wykazała się opanowaniem zasad tworzenia tego czasu: dobrali czasownik posiłkowy *avere* w 3. osobie liczby pojedynczej, zastosowali nieregularną formę *participio passato* (*spento*) oraz pamiętali o uzgodnieniu zaimka dopełnienia bliższego (*le*) z końcówką imiesłowu.

Podobny wynik zdający osiągnęli w zdaniu 9.3. Zostało ono poprawnie uzupełnione przez 23% abiturientów, którzy opanowali umiejętność tworzenia trybu rozkazującego. W tym zadaniu, oprócz wspomnianej wyżej formy *resti*, akceptowane były również inne możliwości uzupełnienia luki (np. *rimanga*, *si fermi*).

Także w zadaniu 9.4. zdający udzielili 23% poprawnych odpowiedzi. Niestety, większość maturzystów miała spore trudności z uzgodnieniem tego związku wyrazowego w zakresie liczby i rodzaju. Wśród błędnych odpowiedzi pojawiły się m.in. *quali attrici italiani* czy *quale attrice italiane*. Część zdających nie poradziła sobie z przetłumaczeniem wyrazu *quella/quel*. Nie były akceptowane takie rozwiązania, jak: *quelle*, *quante* czy *qual*.

W części arkusza sprawdzającej umiejętność tworzenia wypowiedzi pisemnej zdający uzyskali średni wynik 61%. Maturzyści mieli do wyboru napisanie rozprawki przedstawiającej zalety i wady wakacyjnego zamieszkania w domach lub napisanie artykułu do szkolnej gazetki na temat gier planszowych. W artykule należało zrelacjonować przebieg turnieju gier planszowych, w którym zdający ostatnio wziął udział, oraz wyrazić opinię na temat grania w gry planszowe jako formy spędzania wolnego czasu.

Najwyższy średni wynik maturzyści osiągnęli w kryterium spójności i logiki – 73%. Niższy był wynik w kryterium zgodności z poleceniem – 64%. Zaproponowany na tegorocznym egzaminie temat rozprawki nie sprawił większości maturzystów trudności z doбором właściwych argumentów. Wśród zalet wakacyjnej wymiany domów zdający wymieniali niskie koszty takiej formy spędzania urlopu, możliwość zapewnienia ochrony przed włamaniami w czasie dłuższej nieobecności, możliwość zapewnienia opieki nad zwierzętami domowymi, okazję do przeżywania autentycznych doświadczeń czy poznania warunków życia właścicieli wynajmowanego domu. Wadami wakacyjnej zamiany domów były dla maturzystów rozbieżności między obiektem zaprezentowanym w internecie a rzeczywistym domem, różnica w komforcie między własnym domem oddanym do dyspozycji wczasowiczom a domem wynajmowanym, czy ewentualne szkody wyrządzone przez nieodpowiedzialnych lokatorów. W realizacji tego tematu istotna była kwestia odniesienia się wymiany mieszkań

między zainteresowanymi stronami. Jeśli w całej pracy zdający rozpatrywał plusy i minusy wakacyjnego pobytu poza miejscem zamieszkania, bez zaznaczenia, że chodzi o zamianę domów, to taka realizacja elementów tematu była kwalifikowana na poziom niższy.

Dużą popularnością cieszył się także artykuł. Zdający, którzy wybrali tę formę wypowiedzi, w pierwszej części swoich prac relacjonowali przebieg turnieju gier planszowych. Odnosili się do poszczególnych etapów rozgrywek, podawali miejsce i czas wydarzenia, opisywali toczące się gry, charakteryzowali uczestników turnieju oraz przedstawiali nagrodę, jaką – zazwyczaj właśnie piszący – zdobywali za zajęcie pierwszego miejsca. Realizacja drugiego elementu tematu sprawiała zdającym więcej trudności. Często, zamiast wyrazić swoją opinię na temat grania w gry planszowe jako formy spędzania wolnego czasu, maturzyści komentowali turniej gier, w którym właśnie wzięli udział. Jednak wyrażenie swojej opinii czy odczuć związanych z tym wydarzeniem oraz opisanie wrażeń odnoszących się do atmosfery panującej podczas turnieju były uznawane za realizację pierwszego elementu tematu. Skutkowało to utratą punktów w kryterium zgodności z poleceniem (brak realizacji drugiego elementu tematu).

W kryterium zakresu środków językowych zdający uzyskali średni wynik 54% punktów, a w kryterium poprawności językowej – 57% punktów. Zakres środków językowych jest kryterium określanym także jako „bogactwo językowe”, ponieważ w tym przypadku ocenie podlega przede wszystkim zasób słownictwa oraz struktur gramatycznych, którymi posługuje się zdający w celu realizacji tematu podanego w poleceniu. Wielu tegorocznych maturzystów stosowało w swoich wypowiedziach słownictwo i struktury gramatyczne o wysokim stopniu pospolitości, co sprawiło, że prace piszących były pozbawione precyzji oraz naturalności. Zdarzały się też prace, w których błędy gramatyczne w poszczególnych zdaniach wręcz nie pozwalały zrozumieć informacji, które chciał przekazać zdający.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka włoskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach:

- ❖ Wybory zdających w zadaniach zamkniętych pokazują, że często kierują się oni znaczeniem pojedynczych wyrazów, nie biorąc pod uwagę treści słuchanego lub czytanego tekstu. Istotne jest, aby przygotowując uczniów do egzaminu, zachęcać ich do bardziej wnikliwej analizy powiązań między tekstem a zadaniem. Powinni oni być w stanie wskazać fragment tekstu, który uzasadnia wybór poprawnej odpowiedzi, oraz podać powody odrzucenia pozostałych opcji.
- ❖ Zadania otwarte stanowią dla maturzystów większe wyzwanie niż zadania zamknięte – dla uczących się języka obcego samodzielne sformułowanie odpowiedzi jest trudniejsze od wybrania jednej z podanych już opcji. Wskazane jest zatem, aby podczas zajęć lekcyjnych uczniowie stosowali poznawane struktury i wyrażenia w sposób czynny. Warto też zwrócić uwagę uczniów na to, że ich odpowiedzi w zadaniach otwartych muszą być nie tylko zgodne z tekstem, ale też pasować pod względem logicznym i gramatycznym do fragmentów tekstu otaczających lukę.
- ❖ Zadania sprawdzające znajomość środków językowych, zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym, od lat są największym wyzwaniem dla maturzystów. Ograniczona znajomość struktur gramatycznych często skutkuje też uzyskaniem niższych wyników w zadaniu sprawdzającym tworzenie wypowiedzi pisemnej, może też powodować błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych.
- ❖ Nieznajomość słownictwa jest często przyczyną udzielenia błędnej odpowiedzi na egzaminie maturalnym. Biorąc pod uwagę ograniczony zasób słownictwa zdających można stwierdzić, że podczas zajęć lekcyjnych wskazane byłyby dodatkowe ćwiczenia wzbogacające zakres leksyki, np. słowotwórstwo, stosowanie wyrazów bliskoznacznych i o znaczeniu przeciwnym, grupowanie wielu różnych wyrazów według podanych kategorii, zastępowanie struktur o wysokim stopniu pospolitości wyrażeniami synonimicznymi itp.
- ❖ W przypadku wypowiedzi pisemnych warto zwrócić uwagę uczniów na to, aby działali w sposób planowy. Zdarza się, że maturzyści pomijają w swoich wypowiedziach elementy kluczowe dla pełnej realizacji tematu lub realizują je pobieżnie. Dobrze byłoby uświadamiać im, że napisanie pracy egzaminacyjnej musi być poprzedzone dokładną analizą tematu, przemyśleniem struktury wypowiedzi, doбором odpowiednich argumentów. Często zaobserwowane usterki w wypowiedziach pisemnych na poziomie rozszerzonym to brak realizacji jednego z elementów tematu czy brak zakończenia wypowiedzi. Zapoznanie uczniów z kryteriami oceniania wypowiedzi pisemnej pomoże uniknąć błędów, które mogą skutkować obniżeniem punktacji.